

El net de l'alcalde afusellat de Tortosa, citat en la causa contra el franquisme

Josep Rodríguez declarará el 6 de setembre al Jutjat núm. 5 de Tortosa com a testimoni en la causa oberta a l'Argentina pels crims contra la humanitat comesos pel franquisme

A. CARALT

El net de Josep Rodríguez, alcalde d'ERC de Tortosa afusellat el 1939, declarará el 6 de setembre en un jutjat de Tortosa en qualitat de testimoni en la causa oberta a l'Argentina contra els crims del franquisme acollint-se al principi de jurisdicció universal.

El nom de l'alcalde forma part de la querella presentada per Esquerra Republicana el 2013 davant la jutgessa que porta el cas, Maria Romilda Servini, al costat de 44 alcaldes més d'ERC, dos diputats del partit i el president Companys, tots ells executats.

La causa fa set anys que s'inscribeix pels delictes de genocidi i crims de lesa humanitat comesos a Espanya pel franquisme i ha permès, entre d'altres, prendre testimoni a familiars de les víctimes.

El net de l'alcalde, Josep Rodríguez, va decidir personar-se com a part interessada per poder donar testimoni del destí tràgic del seu avi i ara, finalment, ha arribat la citació. Serà el 6 de setembre, a les 9.30 hores, al Jutjat d'Instrucció número 5 de Tortosa. «Estic satisfet, malgrat tots els entrebancs del Govern espanyol, la causa avança i podré donar testimoni», assenyala al *Diari*.

Les preguntes seran traslladades al testimoni per part del titular del Jutjat però s'han formulat des del Jutjat Criminal i Correccional Federal número 1 d'Argentina. Rodríguez s'acompanyarà d'un advocat d'ERC i tindrà el suport de companys de la sectorial de memòria i reparació.

Rodríguez detalla que és el primer familiar ebrenc vinculat a la querella d'ERC citat a declarar. «És un pas més, important, en la reparació de la figura del meu avi. Jo prenc el testimoni del meu pare, que també el va reivindicar».

Durant molts anys, la figura de l'alcalde de Tortosa va caure en l'oblit. El 1997 va rebre un primer homenatge però no ha estat fins als últims cinc anys que la seva figura ha estat rehabilitada.

L'any 2014, l'Ajuntament de Tortosa va inaugurar un monòlit en homenatge a Rodríguez al Grup El Temple i va atorgar a l'alcalde a títol pòstum la medalla Pugna Pro Patria Dertosa. Un any més tard, l'Ajuntament de Tortosa va aprovar presentar-se com a part demandant en la querella argentina.

Per últim, aquest 2017, el Parlament ha aprovat una llei que declara nuls els tribunals franquistes i les sentències derivades d'aquests, com la pena de mort ditada al polític tortosí.

El net de l'alcalde afusellat de Tortosa, Josep Rodríguez, amb documents del seu avi. FOTO: JOAN REVILLAS

LA BIOGRAFIA

Sentenciat a mort a la presó de Pilats

■ El 13 de maig de 1939, Josep Rodríguez, de 42 anys, casat i amb fills, fou sotmès a un consell de guerra per part de les autoritats franquistes. El van acusar de la seva pertinença política (ERC), dels seus càrrecs a l'Ajuntament (fou alcalde en dos períodes de 1936 a 1939), d'exigir diners, de fer una emissió de bitllets i l'acusació més greu, de la seva hipotètica responsabilitat en els assassinats comesos durant el furor

revolucionari a la ciutat l'estiu de 1936.

En la seva defensa, Rodríguez negà cap vincle en aquests fets, de fet fou nomenat alcalde a posteriori, però de res va servir. La família sempre ha defensat que les acusacions són un seguit de falsedats en alguns casos i, en altres, accions no delictives com l'emissió de bitllets. I defensen les bones accions realitzades per l'avi, com l'impuls de refugis antiaeris.

El 8 d'agost del mateix any fou executat a la muntanya de l'Oliva de Tarragona.

Pocs mesos abans i malgrat les advertències en sentit contrari dels companys del seu partit, Rodríguez va tornar a Tortosa, on es presentà davant l'autoritat. Fou detingut, interrogat i, dies després, traslladat a la presó de Pilats. La família no ha entès mai la raó del seu retorn.